

лькістю земельних ділянок, їх площі, нормативної грошової оцінки, плати за землю;

– прослідковується безконтрольність і з боку держави, до тих пір поки не буде проведена інвентаризація землі, що являється в свою чергу досить дорогим явищем, не буде належного адміністрування збору за землю.

Крупка А. Я.

аспірант кафедри фінансів

ФОРМУВАННЯ ЕФЕКТИВНОЇ ФІНАНСОВОЇ ПОЛІТИКИ У ГАЛУЗІ КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВА

Дестабілізація фінансової системи в Україні уже стала тривалим і буденним явищем для економіки. І не слід винити в усьому світову фінансову кризу, адже і до її настання похвалитися неймовірними показниками росту вітчизняна економіка не могла. Проведення дискретних реформ, не продумана націоналізація державного майна тільки відклали настання справжніх проблем. Як наслідок, Українська держава маючи чудові можливості для успішного розвитку на даний час ледве зводить кінці з кінцями. Очевидно, що головною проблемою була і залишається значна заполітизованість економіки, що переливається в непрозорість фінансового механізму. Все це спричинило обмеженість реальних перетворень, а по окремих галузях фактична їх відсутність. Серед галузей народного господарства які були кинуті державою на призволяще залишається культура і мистецтво. В умовах постійного дефіциту бюджетних ресурсів видатки культурно-мистецького спрямування завжди слугували джерелом строгої економії та ніколи не вважалися пріоритетними. Проте, культура це той чинник, який гуртує народ, формує національну ідею, впливає на свідомість населення, це фактор без якого неможливе прогресивне економічне зростання.

Подолання системних негативних явищ потребує розвитку та реалізації стратегічних культурно-національних ідей спрямованих на розв'язання таких проблем:

– подолання «залишкового принципу» ставлення до культури у суспільстві та українській політиці (середовище, політичні пріоритети, фінансування);

– нівелювання негативного впливу тоталітарної спадщини на культурну ситуацію щодо опанування світових культурних надбань;

– невідповідність діяльності культурних установ сучасним вимогам, відсутність визначеного стандарту гарантованих державою безоплатних культурних послуг;

– відсутність середньо- і довготривалої політики культурного розвитку;

– невідповідність кадрів до нових економічних умов;

– соціальна незахищеність діячів культури;

– відсутність чіткої програми підтримки культурних індустрій;

– відсутність єдиного інформаційного культурного простору і мережі партнерських зв'язків на вертикальному і горизонтальному рівнях;

– практична відсутність України в європейському і світовому культурному просторі, в системі європейських культурних проектів.

В останні роки в Україні відбулася низка позитивних змін, які стимулюють розвиток культури: запроваджено податкові пільги для національного книговидання, посилилася боротьба з поширенням не ліцензованої продукції, помітно зросли бюджетні видатки на закупівлю українських книжок для бібліотек, на підтримку гастролей вітчизняних виконавчих колективів по Україні [1, с. 92]. Хоч цього ще явно недостатньо. Українська культурна галузь може стати потужною індустрією тільки за умови, якщо український культурний продукт стане достатньо різноманітним, якісним і доступним пересічному громадянину. Для цього державна підтримка вітчизняної культури має бути більш різноманітною й гнучкою за формами, орієнтованою на якість та на заохочення змагальності в культурі.

Основної уваги заслуговують питання вдосконалення правового становища закладів культури, а також розроблення довгострокової програми інвестицій у матеріальну базу, передусім – кіностудій та прокату, видавництва, індустрії розваг, із залученням коштів із державного бюджету та з приватного сектора.

Вплинути на господарчо-правову ситуацію в сфері культури і мистецтва повинні наступні дії державної влади:

– визначення принципів, за якими діють такі заклади, що ставлять за мету не отримання прибутку, а розвиток важливої для суспільства діяльності;

– фінансування таких закладів з різних джерел: державного та місцевих бюджетів; коштів від державних та місцевих фондів розвитку; коштів від надання платних послуг; коштів від спонсорських та меценатських внесків;

– надання неприбутковим організаціям, незалежно від форм їх власності, податкових та інших пільг, за умови дотримання ними відповідних правил функціонування та розпорядження прибутками;

– податкові пільги для фізичних чи юридичних осіб, які надають неприбутковим організаціям кошти у формі пожертв, спонсорського фінансування тощо [2, с. 101–102].

Оптимальна державна стратегія розвитку культури має поєднувати позитивні елементи накопиченого досвіду з новими інструментами культурної політики, успішно апробованими в інших державах. Потрібно розробити та запровадити державну стратегію, в якій були б визначені пріоритетні напрями та завдання розвитку української культури. Це передбачає поєднання бюджетної підтримки культури зі стимулюванням благодійництва, меценатства, підприємницької активності культурно-мистецьких закладів; поєднання адміністративної реформи системи органів управління культурною сферою із запровадженням нових, конкурсних і прозорих механізмів фінансування культурно-мистецьких проєктів; поєднання протекціонізму щодо національних культурних індустрій із заходами, спрямованими на формування цілісного національного мовно-культурного простору України.

Література:

1. Вейсова В. Е. Суперечності і труднощі в управлінні культурою в умовах перехідного українського суспільства / В.Е. Вейсова // *Культура України*. – К.:Культура України. – №31. – 2010. – С. 90–96.

2. Карлова В. В. Державна політика у сфері культури: сутність, та особливості реалізації в сучасних умовах / В.В. Карлова / Академія державного управління при Президенті України. – К., 2003. – 180 с.